

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سقز
SUMQAYIT UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES

مواد استنشاقی

تدوین کننده: مجید نظری

کارشناس ارشد مشاوره

www.sums.ac.ir

مصرف کنندگان بلند مدت مواد استنشاقی در معرض خطر بیشتر برای بیماری سل، AIDS/ HIV بیماری های مقاربتی، افسردگی، اضطراب، برونشیت، آسم و تورم سینوس ها قرار دارند. مرگ در اثر کندی تنفس، بی نظمی های قلب، خفگی، تنفس مواد قی شده، یا تصادف و جراحی ممکن است روی دهد.

هرگونه هیدروکربن فرار استنشاقی می تواند مرگ استنشاقی ناگهانی در اثر بی نظمی قلب ایجاد کند. مرگ و میرها ممکن است حتی در اولین مواجهه با مواد استنشاقی روی دهند و تصور نمی شود که با مقدار مصرف ارتباط داشته باشند.

فهرست منابع:

انجمن روانپزشکی آمریکا (۱۳۹۳). راهنمای تشخیصی و اختلالات روانی ویراست پنجم، ترجمه یحیی سیدمحمدی، تهران: نشر روان

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد (۱۳۹۱) واژه نامه کاهش تقاضا، ترجمه سید علی شفیعی و همکاران، تهران: سپید برگ

عوارض مصرف طولانی مدت مواد استنشاقی

آسیب های برگشت ناپذیر کبدی و کلیوی
آسیب های اعصاب که از دست ها و پاها شروع می شود.

التهاب و خونریزی گوارشی

عوارض مغزی (کاهش ضریب هوشی، صرع
بخش گیجگاهی مغز، پوکی مغزی)

عوارض قلبی و ریوی (درد سینه و علائم
شبیه آسم)

آسیب جنینی در زنان باردار

اثرات محرومیت

تحریک پذیری، بیقراری، افسردگی

خستگی، پرخاشگری

لرز، سردرد، توهم

در مورد افرادی که به مدت طولانی از
حلال ها استفاده کرده اند و آنرا قطع کرده
اند مراقبت تحت نظر توصیه می شود.

روش مصرف

بعضی از انواع این مواد مستقیماً از درون ظرف محتوی ماده استنشاق می شود. بدین معنی که فرد، بینی خود را روی ظرف می گیرد و با تنفس عمیق، گازهای متصاعد شده از ماده را وارد ریه های خود می کند. مواد مایع مثل اتر، معمولاً روی تکه ای پارچه ریخته می شوند و جلوی بینی قرار می گیرند و استنشاق می شوند. انواع چسب ها نیز از این طریق قابل سوء مصرف هستند. اما معمولاً درون یک کیسه پلاستیکی ریخته می شوند و با قرار دادن کیسه در مقابل دهان و بینی استنشاق می شوند.

مواد استنشاقی به سرعت از ریه ها جذب می شوند و به مغز می رسند. آثار آن ها چند دقیقه پس از مصرف ظاهر می شود و بسته به نوع و مقدار ماده مصرفی، ۳۰ دقیقه تا چند ساعت باقی می ماند.

اثرات مصرف مواد استنشاقی

احساس سریع و کوتاه نشاط که به دنبال آن یک تا دو ساعت خواب آلودگی ایجاد می شود.

کاهش مهارها، زنگ زدن گوش، سرگیجه، تاری دید، عصبانیت، سردرگمی

سردرد، درد قفسه سینه و معده

حرف زدن کند و جویده جویده

توهم، واکنش های شبه روان پریشی

اعمال خشن یا تهاجمی

آسیب کبد، کلیه ها، چشم ها، مغز، استخوان، قلب و عروق خونی بر اثر نارسایی قلبی ناشی از ضربانات نامرتب، مرگ ناگهانی ممکن است رخ دهد.

ماده ای که در دمای معمول محیط بخار می شود ماده فرّار گفته می شود به مواد فرّار که برای خاصیت روان گردان بودنشان مصرف می شوند مواد استنشاقی نیز می گویند. هیدروکربن های فرّار گازهای سمی ناشی از چسب ها، سوخت ها، رنگ ها و ترکیبات فرار دیگر هستند.

این دسته از مواد انواع بسیار متنوعی دارند که از جمله می توان به انواع چسب (چسب موکت و...)، بنزین، اتر، تینر، گاز فندک، مایع خشکشویی، گاز مایع، انواع اسپری ها (اسپری موی سر، خوشبو کننده های بدن و هوا) برخی رنگ ها، لاک غلط گیری و ... اشاره نمود.

علائم مصرف

وجود ضایعات پوستی در اطراف دهان و بینی، بوی غیر معمول تنفس، وجود بقایای ماده مصرفی روی صورت و لباس ها، علائم تحریک مکرر گلو و بینی، از علائم مصرف این دسته از مواد است.

